

Autorskoprávní ochrana v USA a Evropě

Abstrakt

Práce provádí komparaci právní úpravy autorskoprávní ochrany v USA a evropských zemích. Srovnání je zasazeno do kontextu historického, teoretického a mezinárodního. Prostor je věnován jak vnitrostátním legislativám, tak Evropskému *acquis* a mezinárodním smlouvám. Za účelem podání věrného obrazu je využita judikatura zejména Soudního dvora EU a Nejvyššího soudu USA.

Komparace využívá teorie limitů autorskoprávní ochrany. Pomocí obecných limitů diplomová práce popisuje základní definiční znaky, které ve zkoumaných právních řádech určují, zda dílo je či není chráněným autorským dílem. Prostor je věnován zejména principu dichotomie myšlenky a vyjádření a rozdílům mezi principy původnosti a jedinečnosti.

Historicko-filozofický exkurz srovnává dvě základní teorie, přirozenoprávní a utilitaristickou. Tato část zkoumá, jak teorie vznikly a jak vnímají ochranu autorských práv. Následně práce předkládá Aristotelovu teleologickou teorii jako vhodnou teorii pro současné autorské právo v USA a Evropě. V další části práce je věnována pozornost mezinárodním smlouvám a jejich základním přínosům standardizaci zkoumaných autorskoprávních režimů.

Práce se následně zabývá limity smluvní svobody v autorském právu. Tato kapitola se zaměřuje zejména na zákonné předpoklady, za kterých má autor právo odstoupit od smlouvy. Dále se práce věnuje právům osobnostním a majetkovým. Je zdůrazněn odlišný přístup v pojetí osoby autora, konkrétně ve výjimkách z tzv. doktríny tvůrce v podobě zaměstnaneckých děl v Evropě a americké doktríny *works made for hire*, která umožňuje právníkům osobám získat statut autora.

Poslední část srovnává rozdílný přístup v USA a EU k základním lidským právům jakožto vnějším limitům autorskoprávní ochrany. Na jedné straně stojí otevřená výjimka v podobě doktríny *fair use* spolu s principem dichotomie myšlenky a vyjádření, které internalizují proces vyvažování základních práv a na straně druhé Listina základních práv a svobod EU jako externí nástroj k vyvažování svobody projevu a dalších základních práv na jedné straně a práva na vlastnictví na straně druhé.

Klíčová slova: Copyright, Droit d'auteur, Komparace